

La Ministre déléguée auprès du Premier ministre, chargée des Médias et de la Connectivité

Äntwert vun der delegéierter Ministesch beim Premierminister fir Medien a Connectivitéit, Elisabeth Margue, op d'parlamentaresch Fro n° 2965 vum 30. September 2025 vum honorabelen Deputéierten Sven Clement.

1. Wéi eng exakt Ursaach huet den Ausfall vum Noutstromgenerator um Sender Diddeleng den 29. September 2025 ausgeléist a wéi eng Moosname goufe geholl, fir esou e Feeler an Zukunft auszuschléissen?

Op Grond vun enger längerer technescher Pann säitens der CREOS, dem Stroum-Fournisseur vum Sender-Site vun Diddeleng, ass de Site vun 18:00 un net méi mat elektrescher Energie versuergt ginn. D'Noutstrom-Aggregat um Sender-Site huet doropshin d'Alimentatioun vun de Sender um Site iwwerholl, huet sech awer no enger dräivéirel Stonn missten ofschalten wéinst engem Leck am Killsystem.

D'techesch Equipe vun der BCE, déi wéinst dem Incident op de Sender-Site geruff gouf, huet d'Leck am Killsystem provisoresch gefléckt an de Groupe électrogène erëm a Betrib geholl. Um 21:23 waren d'Sender zu Diddeleng erëm on air.

Nieft Verbesserungen un der Maintenance an interne Kommunikatiouns-Prozeduren sinn och technesch Verbesserungen um Noutstromaggregat virgesinn. Et gouf och e mobile Generator um Site installéiert deen d'Stroumversuergung assuréiert bis des Moosnamen all ëmgesat sinn resp. déi technesch Pann komplett behuerwen ass.

2. Wéi ass d'Verbindung vum Sender Diddeleng, deen d'UKW-Frequenzen 88,9 MHz an 100,7 MHz ausstraalt, am Kader vun de Richtlinne fir kritesch Infrastrukturen (NIS2, asw.) klassifizéiert a wien huet déi operationell Opsicht iwwer d'Resilienz vun dëser Arichtung?

D'Regierung mécht keng Aussoen dozou, wat als kritesch Infrastruktur agestuuft ass.

Generell ënnerleien Infrastrukturen ëmmer hiren sektoriellen Autoritéiten. Gläichzäiteg falen se, wann se als kritesch Infrastrukturen am *Secteur des infrastructures numériques* am Kontext vun der CER-Direktive (oder dem haitegen Gesetz iwwer den HCPN) designéiert goufen, och ënner d'Opsicht vum HCPN.

D'Sender-Infrastrukturen, déi um Site vun Diddeleng installéiert sinn, an zu deenen och d'FM Sender op de Frequenzen 88,9 MHz an 100,7 MHz zielen, fällt am Moment net ënnert dat aktuell NIS Gesetz. Dëst ännert mat der Transpositioun vun der NIS2 Direktive, well de Bedriwer vun de Sender-Infrastrukturen wéinst aneren Aktivitéiten an de Champ d'application vu NIS2 fällt, a steet dofir och schonn an Austausch mat der zoustänneger Autoritéit. D'NIS2 Direktive huet awer als Objektiv eng verbessert Cybersecherheet an huet dofir keen direkten Impakt op d'Resilienz vun der Stroumversuergung vum Sender-Site.

Aus operationeller Siicht ginn d'Sender an aner wichteg Infrastrukturen um Site Diddeleng grad wéi och op den anere Sender-Siten 24/7 vum Bedriwer, dem Broadcasting Center Europe (BCE), iwwerwaacht.

3. Wéi vill vun den essentiellen UKW-Sendere mat öffentlech-rechtlecher Missioun am Land sinn aktuell mat engem voll funktiounsfäegen Noutstromsystem (Dieselaggregat, asw.) ekipéiert, deen onofhängeg vum Stroumnetz am Noutfall d'Emissioun garantéiert

D'Site vun Diddeleng (RTL Radio Lëtzebuerg 88,9 MHz, , Radio 100,7, RTL Télé Lëtzebuerg C27) an Housen (RTL Radio Lëtzebuerg 92,5 MHz,) si mat engem Noutstromaggregat equipéiert.

Gläichzäiteg gëtt aktuell d'DAB+ Infrastruktur installéiert, wou am Cahiers des charges vum Opérateur d'Obligation vun enger "redondance du type « hot-standby »" fir all aktiv Equipementer op den 3 Haaptsiten virgesinn ass.

4. Ass et richtig, datt verschidde Regiounen vum Land, wéi Deeler vun Esch-Uelzecht, bei engem Ausfall vum Sender Diddeleng (88,9 MHz an 100,7 MHz) net iwwer alternativ national UKW Frequenzen (wéi 92,5 MHz an 95,9 MHz) erreecht kënnen ginn, an ass eng flächendeckend Noutversuergung iwwer UKW zu Lëtzebuerg garantéiert?

RTL an den 100,7 bedriwen och nach jeeeweils een Sender am Norden vum Land (RTL Radio Lëtzebuerg op 92,5 MHz an de Radio 100,7 op 95,9 MHz). De Sender op 92,5 MHz ass e Sender mat héijer Leeschtung deen e groussen Deel vum Land ofdeckt, a sech a seng Ofdeckung mat där vum Sender vun Diddeleng gréisstendeels iwwerlappt. Allerdéngs ass d'Empfangsstärkt vum Sender op gréisser Distanz méi geréng, wat den Empfang an de Gebaier beanträchtegt. Mobil sinn d'Sendere vu béide Sitten op deene meeschte Plazen am Land ze empfanke. De Sender vum Radio 100,7 op 95,9 MHz, dee net vun der BCE bedriwwen gëtt, send allerdéngs manner staark an ass dofir net iwwerall am Land ze empfanke.

Et sief awer drop higewisen datt déi terrestresch Versuergung iwwer UKW Frequenzen just een vun den Diffusiouns-Weeër ass, fir d'Bierger iwwer kritesch Situatiounen am Land ze informéieren. Am Fall vum Incident vum 29. September waren virun allem 2 Radio-Sender betraff, alternativ Méiglechkeeten fir des Programmer iwwer Streaming oder Apps ze empfanke, ware net gestéiert. Dernieft ass den Opbau vum DAB+ Sender-Réseau am gaangen, deen an e puer Méint déi zwee Programmer mat öffentlecher Missioun, wéi och 10 weider Programmer, landeswäit op der selwechter Frequenz verbreed wäert.

5. Wéi eng Prozeduren a wéi eng Zesummenaarbecht (Staat/Regulateur/Betriber) trieden a Kraaft, fir d'Bierger bei engem Ausfall vun enger kritescher Kommunikatiounsinfrastruktur séier an zouverlässeg iwwer d'Ursach an déi weider Entwécklung z'informéieren?

D'Bierger ginn den normale Prinzipien vun der Krisekommunikatioun no informéiert.

Fir kritesch Infrastrukturen ze schützen a net Vulnerabilitéiten vun enger kritescher Infrastruktur präiszéieren, kann et sinn, datt am Sënn vun der nationaler Sécherheet, déi Ursach net public gemaach gëtt.

6. Ass d'Regierung bereet, eng déifgräifend Iwwerpräiwung vun der technescher Resilienz an der Redundanz vun alle kritesche Kommunikatiouns- an Informatiounsinfrastrukturen (Radio, Telekommunikatioun, Datenzentren) an Zesummenaarbecht mat den Agence fir Cybersécherheet an de betraffenen Operateuren ze lancéieren?

Kritesch Kommunikatiouns- an Informatiounsinfrastrukturen ënnerleien der Opsicht vun den zoustännegen sektoriellen Autoritéiten, sou wéi och de kompetenten CER- an NIS2-Autoritéiten, speziell wat Resilienz a Cybersécherheet ugeet. Dobäi ginn d'Bedriwer vu kriteschen Infrastrukturen net aus der eegener Verantwortung erausgeholl, z.B. wat hire Choix vun Technologien ugeet.

Am Kontext vum « Plan d'action du gouvernement suite aux perturbations du réseau téléphonique et Internet survenues en juillet et août 2025 affectant des fournisseurs de services de communications électroniques accessibles au public » a vun der Ëmsetzung vun der nationaler Resilienzstrategie gëtt och d'Resilienz vun den aktuellen Kommunikatiounsmoyenën op de Leescht geholl.

7. Wéi eng Investissementer sinn an de kommende Jore virgesinn, fir d'Lëtzebuenger Noutfall-Infrastruktur mat Satellittekommunikatioun an DAB+ weider ze stäerken, fir eng méi zuverlässig Redundanz am Krisefall ze garantéieren?

Am Kontext vun der Ëmsetzung vun der nationaler Resilienzstrategie gëtt och d'Resilienz vun den aktuellen Kommunikatiounsmoyenen op de Leescht geholl.

Wat d'Informéieren vun de Bierger iwver Radio ubelaangt, sou sief nach eng Kéier op d'Aféierung vun der digitaler Radios-Diffusioun iwver DAB+ higewisen, wou déi 1. Ausbau-Phase Enn 2026 a Betrib geet, a wou d'Obligation vun enger "redundance du type « hot-standby »" fir all aktiv Equipementer op den 3 Haaptsiten virgesinn ass.

Lëtzebuerg, den 30. Oktober 2025

Déi Delegéiert Ministesch beim Premierminister
fir Medien a Connectivitéit

(s.) Elisabeth MARGUE